

MORS VENIT VELOCITER

Zemřel profesor Rainer Arnold

Dne 9. 1. 2025 zemřel emeritní profesor Univerzity v Řezně *Rainer Arnold*. V plné práci na textu přednášky u psacího stolu podlehl infarktu myokardu. Odešla významná osobnost právní vědy hodná krátké vzpomínky.

Svým životním osudem byl profesor *Arnold* pozoruhodným člověkem. Narodil se v Mariánských Lázních v roce 1943 a s celou svojí rodinou byl pak nuceně přesídlen do sousedního státu, kde mohl plně rozvinout svůj talent a píli. Odchodu nikdy nelitoval a ke své rodné zemi měl nesentimentální, srdečný vztah.

Rainer Arnold se habilitoval prací o vztahu práva Evropských společenství k německému právu a po profesuře na univerzitě v Kostnici působil od roku 1978 na právnické fakultě univerzity v Řezně. Je autorem více než třiceti knižních monografií a více než čtyř set odborných článků. Byl několikanásobným nositelem čestného doktorátu, korespondujícím členem Akademie věd v Bologni, spolupracovníkem Evropského institutu ve Florencii, hostujícím profesorem na Univerzitách Paris I a Paris II, ve Štrasburku, v Římě a dalších univerzitách.

Profesor *Arnold* se v mnohém odlišoval od typického akademického juristy zejména německé provenience. Kořeny jeho výjimečnosti můžeme hledat v jeho naturelu: pozorný v každém ohledu, střidmý a skromný ve svém projevu, přirozený a upřímný ve svém vystupování v soukromí i na veřejnosti. *Arnold* byl prostě společenskou bytostí s vysokou sociální inteligencí, milý a ochotný člověk.

Význam jeho mimořádné akademické aktivity tkví zejména v jeho osvětové práci přesahující hranice jeho působiště. Byl misionářem německé a evropské právní kultury založené na právním státu a úctě k základním lidským právům. Ty byly kromě několika oblastí zejména evropského práva základní oblastí jeho zájmu. K jeho dlouhodobým vztahům zejména k románským zemím, tedy k Francii, Španělsku a Itálii, kde pěstoval především srovnávací ústavní právo, přibyl po rozpadu sovětského bloku intenzivní zájem o středo- a východoevropské státy, kde šířil zejména základní znalosti o tehdejší Evropském hospodářském společenství a později Evropské unii. Již počátkem devadesátých let 20. století navázal mimořádně rychle kontakty s partnery zejména v Československu a později v České republice a na Slovensku, v Polsku, na Ukrajině a v Rusku. Základem této orientace, kterou se zásadním způsobem vymykal z řečeného typického obrazu západoevropského akademického juristy, bylo jeho mimořádné jazykové nadání. Kromě pro něj zcela samozřejmé perfektní znalosti angličtiny, francouzštiny, italštiny a španělštiny si osvojil základy některých slovanských jazyků. Po několika letech byl schopen číst a mluvit nejen rusky, ale i polsky, a především zvládat základy i jednoho z nejtěžších slovanských jazyků – češtiny.

Jako neúnavný organizátor nejrůznějších akcí prezentoval své erudované znalosti v poslední době i v některých rozvojových zemích, zejména státech Latinské Ameriky. Uspořádal i bezpočet setkání na své mateřské univerzitě v Řezně, kterých se zúčastňovali nejen akademici z celé Evropy, ale i praktici a zejména soudci ústavních soudů.

V zahraničí spoluorganizoval více než 25 mezinárodních konferencí o evropském a srovnávacím ústavním právu. V České republice, Polsku, Ukrajině a Rusku se postaral

o zprostředkování základních idejí unijního práva s důrazem na jeho základní hodnotový systém.

Zdůrazněme jeho dlouhodobý vztah k akademické právnické komunitě v České republice. Byl to *Rainer Arnold*, který v roce 1994 uveřejnil v České republice *Základy práva Evropských společenství*, obsahující základní dokumenty, judikaturu, a dokonce vícejazyčný slovník unijní terminologie. Inicioval vydání standardní učebnice evropského práva, jejímž spoluautorem byl až do pátého vydání v roce 2014. Jeden semestr ještě v první polovině devadesátých let 20. století uspořádal soubor přednášek o základech evropského práva a zúčastnil se několika konferencí, zejména o soudnictví EU, základních právech, hospodářské a měnové politice na PF UK. Spoluuspořádal tři kolokvia v Praze a v Řezně pro pregraduální a postgraduální studenty z Právnické fakulty UK. Zorganizoval velmi poučné návštěvy u Soudního dvora Evropské unie v Lucemburku, u Evropského soudu pro lidská práva ve Štrasburku a německého Spolkového ústavního soudu v Karlsruhe. Těchto tří akcí se zúčastnilo více než 80 pregraduálních studentů PF UK.

Rainer Arnold si zaslouží obdiv a uznání.

Luboš Tichý*

* Prof. JUDr. Luboš Tichý, CSc., Právnická fakulta Univerzity Karlovy. E-mail: tichy@prf.cuni.cz.